

Kyrksläotts kommuns utlåtande om utkastet till VISION-planen för Nyland (kst)

Kommunutvecklingsnämnden 06.05.2026 § 48

234/10.02.00/2025

Beredare	Planläggningsarkitekt Seppo Mäkinen fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommunutvecklingsdirektör Anna-Kaisa Kauppinen Kommunutvecklingsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen att den ger Nylands förbund det bifogade utlåtandet om utkastet till VISION-planen för Nyland.
Behandling	Ungdomsfullmäktiges representant Valter Åström lämnade sammanträdet under presentationen av denna paragraf kl. 18.21. Under behandlingen framställde ordförande Matti Kaurila följande avisningsförslag: "1.0. Nämnden beslutar ge anvisningar enligt följande och förutsätter att utkastet till utlåtande kompletteras före kommunstyrelsens sammanträde: Sami Ragnell, Aleksander Polkko, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius och Jessica Dannbäck understödde anvisningen. "1.1. Läggs till en rubrik Allmänt efter rubriken Planens syfte: I planen ska endast de luo-områden redovisas som är av regional eller nationell betydelse, och de små luo-områdena ska tas bort från utkastet. De aktuella beteckningarna får inte vara alltför detaljerat styrande, eftersom en mer detaljerad granskning sker inom kommunernas planläggning. Luo-områdesbeteckningarna får inte heller begränsa områdenas rekreativ användning. Formuleringen beträffande bedömningen av den olägenhet som landskapsplanen medför för markägaren efter förändringar i ägarförhållandena är oklar. Den ska utformas så att det entydigt framgår att en förändring i ägarförhållandena inte upphäver de nämnda rättigheterna för markägaren. Markägare vars byggrätt kan begränsas genom ändringen av landskapsplanen ska tillställas en begäran om hörande; enbart offentligt framläggande är inte tillräckligt för att säkerställa rättsskyddet. Som princip ska gälla att den rättsverkande byggrätten enligt stamlägenhetsdimensioneringen i generalplanen kvarstår. Aleksander Polkko, Sami Ragnell, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius och Jessica Dannbäck understödde anvisningen. Nämnden godkände anvisningarna 1.0 och 1.1. enhälligt. " 1.2. I stycket Natur och kolbindning tilläggs följande: 1. Grönförbindelsen i närheten av gränsen mellan Vichtis och Kyrkslätt ska i sin norra del flyttas till gränsen mellan Kyrkslätt och Vichtis. Även luo-beteckningen ska flyttas till en mer korrekt placering, det vill säga till det Metso-objekt som anges i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 14.4.2026. 2. Luo-området i Kvarnby, vid namnet Kvarnby, ska lämnas utanför luo-området, eftersom området har fastställts mer detaljerat i den gällande delgeneralplanen. Avgränsningen ska göras i enlighet med delgeneralplanen. Avgränsningen ska även minskas söder om Vols by. 3. Luo-området vid Morn-udden i Sundberg ska flyttas till strandlinjen så att någon luo-beteckning inte finns

vid själva udden. 4. Vid Herrgårdsstranden ska behovet av en grönförbindelse flyttas till sydöstra sidan av jordgasledningen. 5. Luo-området öster om Biskopsböle ska avgränsas i enlighet med generalplanen så att MU-området i generalplanen utesluts från luo-området. 6. Luo-området söder om Molnträsk ska avgränsas enligt förslaget till delgeneralplan för Kantvik. 7. Kantviks hamn samt företagsområden som hör till hamnområdet och planerade företagsområden ska uteslutas från området som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet. 8. Det planerade grönförbindelsebehovet till Obbnäs ska flyttas österut så att djurens vandringsleder i sydostlig riktning till luo-området i Obbnäs möjliggörs. 9. På Porkala udd ska området som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet minskas i enlighet med kommunens egen delgeneralplan för kusten och skärgården samt generalplanen. 10. Beteckningen för grönförbindelse väster om Getberg ska flyttas till gränsen mellan Kyrkslätt och Sjundeå för att möjliggöra ett eventuellt tågsdepåområde. 11. Beteckningen för område som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet ska tas bort vid det befintliga stenbrottet samt vid Båtviks industriområde. 12. Utvecklingen av det tidigare hotellet som verkat under namnet Hotel Långvik ska även i fortsättningen möjliggöras genom att luo-beteckningen minskas.”

Aleksander Polkko, Sami Ragnell, Kim Lindström, Paula Tuominen, Thomas Vasenius och Jessica Dannbäck understödde anvisningen.

Under behandlingen gav Pinja Pekkarniemi följande förslag till anvisningar med hänvisning till Kaurilas anvisningsförslag 1.2.:

” Punkterna 1, 4, 8 i Kaurilans anvisning (1.2.) godkänns som anvisning. Övriga punkter ges inte som anvisning.”

Mervi Somervuori, Tuovi Ronkainen och Jukka Lahti understödde anvisningen.

Ordföranden konstaterade att Matti Kaurilas och Pinja Pekkarniemis anvisningsförslag är motstridiga och ska ställas mot varandra i en omröstning.

Ordföranden startade omröstningen. De som understöder ordförandens anvisningar 1.0 och 1.2 tillsammans röstar ” ja” och de som understöder Tpinja Pekkarniemis anvisning röstar ”nej”.

Ordföranden avslutade omröstningen. Rösterna fördelades enligt följande:

7 ja-röster (Polkko, Lindström, Tuominen, Vasenius, Ragnell, Kaurila, Dannbäck)

4 nej-röster (Pekkarniemi, Somervuori, Lahti, Ronkainen), varvid ordförandens anvisningsförslag vann.

Ordföranden konstaterade att hans förslag till anvisning 1.2. inte understötts enhälligt, varmed man ska rösta om saken.

Ordföranden startade omröstningen. De som understöder utgångsförslaget röstar ”ja” och de som understöder ordförandens anvisningsförslag 1.2. röstar ”nej”.

Ordföranden avslutade omröstningen. Rösterna fördelades enligt följande:

4 ja-röster (Somervuori, Lahti, Ronkainen, Pekkarniemi)

7 nej-röster (Dannbäck, Kaurila, Ragnell, Tuominen, Polkko, Vasenius, Lindström), varmed ordförandens anvisning vann.

Under behandlingen framställde Matti Kaurila följande förslag till anvisning:

” 1.3. Beskrivningen av planbeteckningen för sv-p-området i Obbnäs ska korrigeras så att den överensstämmer med statsrådets förordning 1101/2015 samt förordningen om militära sprängämnen, och avgränsningen ska rättas. Definitionerna av skyddszoner framgår av Nylands förbunds beredningsmaterial Försvarsmakten i Nyland (<https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Puolustusvoimat-Uudellamaalla.pdf>). Avgränsningen av sv-p i Obbnäs ska korrigeras i enlighet med ovan nämnda publikation (bild på sidan 33), och planbestämmelserna ska preciseras så att det tydligt framgår att begränsningarna skiljer sig mellan olika zoner. Begränsningarna i den yttre A-zonen gäller endast sjukhus, fängelser, vårdanstalter, ålderdomshem, daghem eller andra motsvarande inrättningar där personerna är beroende av utomstående hjälp vid en evakueringssituation. Annan bebyggelse är inte begränsad med stöd av statsrådets förordning 1101/2015 eller förordningen om militära sprängämnen. Den skyddszon som redovisas i landskapsplanen är betydligt mer omfattande än den yttersta zonen enligt förordningarna. En landskapsplan kan inte föreskriva begränsningar som strider mot förordningarna. Det totala byggförbud som föreslås i den reviderade planbeteckningen i utkastet är oskäligt och ogrundat, även med beaktande av att det inom den inre zonen finns ett civilt bostadsområde som inte krävs bli avlägsnat.”

Aleksander Polkko, Paula Tuominen, Sami Ragnell, Jessica Dannbäck och Thomas Vasenius understödde anvisningen.

Nämnden godkände anvisningen enhälligt.

Beslut

Kommunutvecklingsnämnden beslutade föreslå kommunstyrelsen att den ger Nylands förbund det bifogade utlåtandet om utkastet till VISION-planen för Nyland.

och ge följande anvisningar:

1. Nämnden ger anvisningar enligt följande och förutsätter att utkastet till utlåtande kompletteras före kommunstyrelsens sammanträde:

1.1. Efter rubriken Planens syfte läggs till en rubrik Allmänt: I planen ska endast de luo-områden redovisas som är av regional eller nationell betydelse, och de små luo-områdena ska tas bort från utkastet. De aktuella beteckningarna får inte vara alltför detaljerat styrande, eftersom en mer detaljerad granskning sker inom kommunernas planläggning. Luo-områdesbeteckningarna får inte heller begränsa områdenas rekreationsanvändning.

Formuleringen beträffande bedömningen av den olägenhet som landskapsplanen medför för markägaren efter förändringar i ägarförhållandena är oklar. Den ska utformas så att det entydigt framgår att en förändring i ägarförhållandena inte upphäver de nämnda rättigheterna för markägaren. Markägare vars byggrätt kan begränsas genom ändringen av landskapsplanen ska tillställas en begäran om hörande; enbart offentligt framläggande är inte tillräckligt för att säkerställa rättsskyddet. Som princip ska gälla att den rättsverkande byggrätten enligt stamlägenhetsdimensioneringen i generalplanen kvarstår

1.2. I stycket Natur och kolbindning tilläggs följande:

- Grönförbindelsen i närheten av gränsen mellan Vichtis och Kyrkslätt ska i sin norra del flyttas till gränsen mellan Kyrkslätt och Vichtis. Även luo-beteckningen ska flyttas till en mer korrekt placering, det vill säga till det Metso-objekt som anges i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 14.4.2026.

- Luo-området i Kvarnby, vid namnet Kvarnby, ska lämnas utanför luo-området, eftersom området har fastställts mer detaljerat i den gällande delgeneralplanen. Avgränsningen ska göras i enlighet med delgeneralplanen. Avgränsningen ska även minskas söder om Vols by.

- Luo-området vid Morn-udden i Sundberg ska flyttas till strandlinjen så att någon luo-beteckning inte finns vid själva udden.

- Vid Herrgårdsstranden ska behovet av en grönförbindelse flyttas till sydöstra sidan av jordgasledningen.

- Luo-området öster om Biskopsböle ska avgränsas i enlighet med generalplanen så att MU-området i generalplanen utesluts från luo-området.

- Luo-området söder om Molnträsk ska avgränsas enligt förslaget till delgeneralplan för Kantvik.

- Kantviks hamn samt företagsområden som hör till hamnområdet och planerade företagsområden ska uteslutas från området som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet.

- Det planerade grönförbindelsebehovet till Obbnäs ska flyttas österut så att djurens vandringsleder i sydostlig riktning till luo-området i Obbnäs möjliggörs.

- På Porkala udd ska området som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet minskas i enlighet med kommunens egen delgeneralplan för kusten och skärgården samt generalplanen.

- Beteckningen för grönförbindelse väster om Getberg ska flyttas till gränsen mellan Kyrkslätt och Sjundeå för att möjliggöra ett eventuellt tågsdepåområde.

- Beteckningen för område som är viktigt med tanke på bevarande av kulturmiljön eller landskapet ska tas bort vid det befintliga stenbrottet samt vid Båtviks industriområde.

- Utvecklingen av det tidigare hotellet som verkat under namnet Hotel Långvik ska även i fortsättningen möjliggöras genom att luo-beteckningen minskas.”

1.3. Beskrivningen av planbeteckningen för sv-p-området i Obbnäs ska korrigeras så att den överensstämmer med statsrådets förordning 1101/2015 samt förordningen om militära sprängämnen, och avgränsningen ska rättas. Definitionerna av skyddszoner framgår av Nylands förbunds beredningsmaterial Försvarsmakten i Nyland (<https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/10/Puolustusvoimat-Uudellamaalla.pdf>). Avgränsningen av sv-p i Obbnäs ska korrigeras i enlighet med ovan nämnda publikation (bild på sidan 33), och planbestämmelserna ska preciseras så att det tydligt framgår att

begränsningarna skiljer sig mellan olika zoner. Begränsningarna i den yttre A-zonen gäller endast sjukhus, fängelser, vårdanstalter, ålderdomshem, daghem eller andra motsvarande inrättningar där personerna är beroende av utomstående hjälp vid en evakueringssituation. Annan bebyggelse är inte begränsad med stöd av statsrådets förordning 1101/2015 eller förordningen om militära sprängämnen. Den skyddszon som redovisas i landskapsplanen är betydligt mer omfattande än den yttersta zonen enligt förordningarna. En landskapsplan kan inte föreskriva begränsningar som strider mot förordningarna. Det totala byggförbud som föreslås i den reviderade planbeteckningen i utkastet är oskäligt och ogrundat, även med beaktande av att det inom den inre zonen finns ett civilt bostadsområde som inte krävs bli avlägsnat.

Redogörelse

Nylands landskapsstyrelse beslutade 13.5.2024 om inledande av ett nytt landskapsplanarbete. Det är fråga om Nylands femte etapplandskapsplan som har namnet Innovativ grön omställning, eller VISION-planen. Den syftar bland annat till att möta nya krav och möjligheter i samband med energiomställningen och omfattar såväl främjande av nya som redan befintliga koldioxidneutrala energiproduktionsformer.

Nylands landskapsstyrelse godkände framläggning av programmet för deltagande och bedömning för VISION-planen 24.2.2025 och Nylands förbund bad om kommentarer om planen i april 2025. Nylands förbund begär om utlåtande om planutkastet senast 8.5.2026, men har beviljat Kyrksläatts kommun tilläggstid till 26.5.2026.

Den plan som görs upp är en etapplandskap. Planen kompletterar alltså den gällande och den lagakraftvunna planhelheten i fråga om temahelheter med anknytning till grön omställning:

- Energi
 - Industriell produktion, cirkulär ekonomi och marksubstanshantering
 - Natur och kolbindning
 - Logistik och långväga persontrafik
 - Vattentjänster och vattentillgångar
- samt som sjätte tema
- Försvar, som lades till som tema på basis av kommentarerna om programmet för deltagande och bedömning, även om det inte direkt hör till den gröna omställningen.

Den centrala utgångspunkten för det nya VISION-etapplandskapsplanarbetet är att genom områdesanvändning främja grön omställning i Nyland. Måläret för etapplandskapsplanen är 2050. När planen har trätt kraft förblir de tidigare landskapsplanerna i kraft utom de delar som uttryckligen upphävs i samband med godkännandet av planen.

Regionalt täcker planen alla kommuner i Nylands område utom området för landskapsplanen för Östersundom i Helsingfors, Sibbo och Vanda.

Materialet om landskapsplanarbetet finns på finska på adressen <https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/maakuntakaavat/visiokaava/visio-kaavan-luonnos/> och på svenska på adressen <https://uudenmaanliitto.fi/sv/planlaggning-och-trafik/landskapsplanerna/visio-kaavan-luonnos/>

I början av beredningen av den nya VISION-planen gäller flera landskapsplaner i Nyland:

- helheten Nylandsplanen 2050
- landskapsplanen för Östersundom och

- vindkraftslösningen i etappplansplan 4

Helheten Nylandsplanen 2050 består av tre planer med rättsverkan:

- Helsingforsregionens etappplansplan
- Västra Nylands etappplansplan
- Östra Nylands etappplansplan

Av de gällande plansplanerna gäller i Kyrkslätt Helsingforsregionens etappplansplan och vindkraftslösningen i Nylands etappplansplan 4, som ändå inte innehåller områdesreserveringar på Kyrksläotts område.

32 § 1 momentet i lagen om områdesanvändning (före detta markanvändnings- och bygglagen) lyder: "Plansplanen skall tjäna till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen." I tredje momentet i paragrafen i fråga bestäms: "På området för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan gäller plansplanen inte, utom i fråga om verkan enligt 1 mom. när en plan ändras." På Kyrksläotts område gäller de i paragrafen avsedda generalplanerna med rättsverkningar Kyrksläotts generalplan 2020, Kyrksläotts delgeneralplan för skärgårds- och kustområden, samt nio delgeneralplaner som ersatt generalplanen 2020 på områdena i fråga.

Handlingar: Kyrksläotts kommuns utlåtande om utkastet till VISION-planen för Nyland